

(Ry. o dzień rano wyjąwszy poniedziałki i dni następujące po

abow ... wychodzi z ostatnim dniem każdego miesiąca.

Przedpłata na Dziennik „Czas“

Table with subscription rates for 'Czas' newspaper in Krakow and the Austrian Empire, including annual, semi-annual, and quarterly rates.

CZAS

Przedpłata się do umieszczenia w Inseratach. OGROZENIA ... UWIADOMIENIA, DONIESIENIA wszelkiego rodzaju, ty...

Numer pojedynczy dziennika kosztuje 5 kr.

Kraków 5 sierpnia.

W liczbie różnych spraw i interpelacji, któremi się w ostatnich czasach trudnił parlament angielski, była także kwestya wywołana zawieszeniem parlamentu Jońskiego.

lorda Seeton, a która nadawała dotąd wy- spom Jońskim fikcyę niepodległości i wolności. W rzeczy samej Anglia ma tylko...

W każdym atoli razie owa pseudo-wolność i niepodległość jakiej dziś używają Jończycy, nie zgadza się z potęgą W. Brytanii...

Korespondencya Czasu

Z nad Soły 31 lipca.

Jeżeli nie wiele z naszych okolic zwykle dochodzi nowin do Czasu, za to nowina, którą dziś donosimy, za wiele innych wystarczy, opowiadając ogólne uczucia...

świecimskim. O oświecimskim dekanacie, gdzie się teraz właśnie wizytacja kanoniczna odbywa, śmiało powiedzieć mogą jako świadek naoczny, że objazd JW. biskupa tarnowskiego wywołał rzadki dotąd w podobnych razach zapał jak najuroczystszy przyjeździe...

Wiele parafij dawno nie widziały u siebie biskupa, a przecie wszędzie prawie jednako wysłano się w okazaniu najwyższej radości i wdzięczności za pamięć ojcowską księdza biskupa o owieczki dycezyi, tak tam gdzie dawno nie było wizyty biskupiej, jako też i tam, gdzie przed ośmnastu laty oglądano poprzedniego arcybiskupa...

Lud wiejski i miejski obwodów wadowickiego od Wisły aż do szczytów gór naszych, już od dawna widocznie wyprzedza lud innych obwodów Galicyi, większą pobożnością, ściślejszą trzeźwością i lepszą ogólną obyczajów. Osobliwie celuje on przychylnością do swego duchowieństwa, które ma wzorowe, a pomiędzy członkami które liczy wiele pochodzących urodzeniem z pośrodka siebie kapłanów.

Nie sam jednak lud przyjmuje z winną czcią i serdeczną przychylnością swego arcybiskupa, urzędnicy także i szlachta nie dają się wyprzedzić w okazaniu swej czolobitości i szczerego przywiązania ku księciu kościoła. Urzędnicy cesarscy wszędzie swą bytnością uświetniają orszak towarzyszący mu, i przyczyniają się energicznie do okazałości w przyjeździe i do utrzymania porządku, szlachta zaś nasza, pomna pobożności swych ojców, modli się z ludem po kościołach, zaprasza w ściany swych dworów dostojnego gościa i podejmuje go z starodawną serdecznością.

Nie dziw, że wszystkich serca tak sobie umie pozyskać najprzew. pasterz biskup z proboszczem, zna potrzeby owieczek i umie takowe zaspokoić. Bóg mu sił młodocianych udzielił, on też niezמרowanie pracuje, bierzmuje, poświęca kościoły i kaplice, słucha kazań i katechizacji, miewanych przez plebanów po kościołach w czasie kanonicznej wizyty, sam się o wszystkie potrzeby parafii dowiaduje i wszelkim zaradka brakom. Osobliwie pociąga on serca dzieci ku sobie, osobiście obdarowywa dziatki, celujące przy katechizacjach trafami odpowiedziami. W każdej parafii przemawiając z osobą po mszy św. do zgromadzonego ludu, zwraca pełne namaszczenia i rzewności słowa do młodych pokoleń, zalecając miłość dla rodziców,

przywiązanie do kościoła i posłuszeństwo dla władzy. Łącząc także niezwykłą ludzkość i uprzejmość w obycieciu z powagą swego wysokiego stanowiska, wszystkich serca zniwala do szczerzej przychylności dla swej osoby, zyskuje wiele dusz dla Boga, tronowi wiernych poddanych i w kościołach jego poświęconych ręką, w parafjach jego zbudowanych, poświęconych, oświeconych trudem i pracą, i w sercach w końcu jego zdobytych ojcowską dobrocią buduje sobie wiecznotrwałe pomniki.

Długo pobyt Jego Biskupiej Mości w pośrodku nas pozostanie najmilszą dla nas pamiątką, i przyniesie będzie obfity owoc. My zaś żegnając pasterza naszego nie możemy innych rzeć słów na pożegnanie, jeno modląc się do Boga zawałać: Boże zachowaj nam go jak najdłużej.

Paryż 1 sierpnia.

Morning Post przypisuje jeszcze raz buntury indyjskie wpływowi Rosyi. Utrzymuje że Rosya użyła w tym interesie Greków handlujących w Indyach. Anglicy, którzy znają Indye, są niemal zdania Posta i popierają swą domysł agitacyą, jaka równocześnie okazała się na wyspach jońskich. Nie do mnie należy wyrokować, czy w podobnym tłumaczeniu rzeczy jest coś prawdy, czy raczej nie trzeba by oskarżać o rokosc Birmanów i generała Girodon, ich ministra a Francuzka, który był ostatniej zimy w Paryżu. To tylko mogę powiedzieć, że bankierzy greccy przychodzą do siły nie tylko w Europie, lecz w Azyi, że znaczą nie mało w Londynie, że znaczą wiele w Marsylii i że panowałoby w Stambule, gdyby Porta pozwoliła im zalozyć bank turecki. Na trzechletnim nieurodzaju we Francyi i Anglii, bankierzy greccy zarobili ogromne sumy. Teraz tracą trochę. Londyński bankier Justiniani zrobił upadłość na półtora miliona. Wielka liczba oficerów angielskich przejeżdża przez Paryż, udając się do Indyi. Rząd angielski myśli posłać część wojska do Indyi nie drogą morską przez przylądek Dobry Nadziei, lecz drogą wojską przez Egipt. Francya dokończyła zawojowanie Algierji. Anglia widzi się zmuszoną zawojowanie Indyi po raz drugi rozpocząć.

Monitor nie dotąd nie powiedział o wyborach moldawskich i żadne źródło nie potwierdza wiadomości o mniemanym protestacyi Francji przeciw raczonemu wyborom. Francya poprzestanie na nieuznaniu wyborów. Toż samo zrobią Prusy, Rosya i Piemont. Jeszcze raz powtarzam: Francya przestała przywiązywać wagę do tego, co się dzieje w Rumunii. Sprawa rumuńska z drogi popularnej przechodzi na drogę dyplomatyczną. Kongres wszystkie kwestye rozstrzygnie. Lord Redcliffe spodziewany jest w Paryżu w przejeździe do Anglii, do której jedzie na urlop. Cesarz może się z nim spotkać w Osborne. Przebąkują o odwołaniu lorda. Byłby to krok tak ważny, że trudno weń w tej chwili uwerzyć.

Mianowanie Dr. Kern szwajcarskim ambasadorem w Paryżu, zapewne się ziści. Cesarz pragnie go mieć przy sobie, rząd szwajcarski obdarował mu już ambasadę; Doktor Kern namyśla się, i pewnie się namyśli. Pułkownik Barman niepodobał się rządowi cesarskiemu przez swe towarzyskie stosunki i przez swe sztywne postępowanie.

Konferencya hiszpańsko-meksykańska odbędzie się w Paryżu pod medycją Francji i Anglii. Anglia powierzy ten interes lordowi Howden, który codziennie spodziewany. Ze strony Meksyku będzie p. Lafragua, a ze strony Hiszpanii książę Rivas. Obrady mają się

CZĘŚĆ LITERACKO-ARTYSTYCZNA

TYGODNIK WARSZAWSKI.

XXX.

Akademia medyczno-chirurgiczna w Warszawie — Nagrobek Bolesława — Królowie polscy — J. Gregorowicz i Gazeta rolnicza — Balon — Stattler — Con-ti — Żniwa i Kartofle.

Jedną z najżywniejszych i najbardziej zajmujących w obecnym czasie kwestyj, jest otwarcie, czyli mówiąc wyraźniej, założenie Akademii medyczno-chirurgicznej w Warszawie, z tytułem Cesarzsko Królewskiej. Kto tylko patrzył na cały bieg okoliczności, poprzedzających przyprowadzenie tego pożądanego zamiaru do skutku, kto słyszał tyle kroć razy to bliskie zapowiadanie otwarcia Akademii, do znowu odłożenie tego projektu na przyszłość i odebranie zupełnej nadziei, aby takowy mógł przyjść kiedykolwiek do skutku, to nakoniec wieści o tytule jaki ma być nadany tej instytucji, tyle pożądaną od wszystkich bez wyjątku mieszkańców kraju, jak np. fakultetu medycznego, szkoły lekarskiej itp. ten z radością powitał postanowienie cesarskie o jej założeniu, i organizacyę, którą przez trzy dni ciągle zapelnione były wszystkie pisma warszawskie.

Założenie tej Akademii najgłówniej zawdzięczać na-

leży samemu dzisiejszemu Cesarzowi, który paragrafem 2gim ustawy o niej, bierze ją pod szczególną opiekę swoją i mianuje Cesarzko Królewską. Co się tyczy ustawy czyli organizacyi, ta jest nadzwyczaj praktyczną a konferencyę, które stanowi Prezydent Akademii i profesorowie, reprezentują w niej wszystko i można powiedzieć, że stanowią niejako całą rekojmie jej pomysłowości i bytu. Nie dziw, że przy tak rozległych atrybucyach, jakie tej korporacyi nadane zostały, wszystkich oczu są zwrócone na wybór Prezydenta. Kto zaś nim będzie, a nawet przypuszczalnie, jeszcze niewiadomo, chociaż rzecz ta wkrótce rozstrzygnięta być musi, skoro otwarcie Akademii ma jeszcze w r. b. nastąpić. Nie podaje wam tu szczegółów takich, jak np. rodzaju wykładowych nauk, etatu, itp., bo wszystkie one odpowiadają w zupełności nazwie takiej instytucji jak Akademia, zwłaszcza, że zapewniam, że każda jej ustawa powtórzył, i obeznał z temi ciekawymi szczegółami czytelników swoich, dotykam tylko tu rzeczy powierzchownej, jako godnej, aby zajęła pierwsze miejsce w sprawozdaniu dzisiejszem i każdem.

Oprócz korzyści indywidualnych, jakie odnosić będą ci wszyscy, którzy się w niej wykształcą, nie mały także wywrze ona wpływ na ogólną naukowość, a blagające się dziś po różnych pismach czasowych rozprawy i kwestye medyczne, częstokroć nawet nieubliżające nikomu z ujmą dla nauki podawane, znajdują pomieszczenie stałe w tym przybytku nauk, a wychodząc na świat, wyjądą z wszelką (i) rekojmią pewności i prawdy,

oświecając chrzmy wiadomości ogół. Jeżeli więc mamy szczerze wyznać, to wybór Prezydenta we Francyi, nie tyle świat obchodził, ile nas to obchodził wybór Prezydenta teje Akademii. Mała to tylko próbka, jak wielką wagę przywiązują wszyscy do tego dobrodziejstwa, które po długim oczekiwaniu zajaśniało wreszcie i dla nas. Najtrudniejszym jak zwykle był pierwszy krok do przełamania, a gdy to nastąpiło, da Bóg, pójdzie i dalej.

Aby odrazu z rzeczy poważnych nie przejść do wietrznych jak np. balon, w który się obecnie bawi Warszawa, w chwilach poświęconych rozrywce, przerynijmy jeszcze karty Biblioteki Warszawskiej, nie dla niej samej, bo tę zawsze z współczuciem witamy i niemamy jej nie do zarzucenia, ale dla jednego z jej artykułów, zamieszczonych w Zeszytach IV z r. b. a szczególniej na stronnicy 18, gdzie jest rozprawa o nagrobku Bolesława Chrobrego. P. Bielowski tedy, znawca historyi, znany powszechnie z sumiennego użycia źródeł, napisał w owym zeszycie rozprawę o nagrobku tegoż Bolesława, w której wszystko to wy-czerpnął, co tylko daje się z książek wyczerpnąć. Szczególniej uderza tu uwaga, że autorem tego nagrobku mógł być benedyktyn, a to dla tego, że napis brzmiał: „Chabri tu es dictus, sis in seum benedictus.“ Tym sposobem, pomyśl ten na to naprowadza, że nagrobek pisać mógł Aron Benedyktyn, skoro tenże podług Długosza, zostawszy Arzbiskupem krakowskim, cały lud przy inauguracyi swojej benedykował, czyli blogo-

ślawił. — Zdejść się, że już wam donieśliśmy, iż treść do Album Królów polskich, które wydaje litografa p. Pecq i spółka, pisać będzie Hipolit Skimborowicz. Poprawiamy więc to doniesienie, albowiem zasła zmiana, i treścią tą zajmie się p. Juliusz Bartoszewicz, znany już dobrze w piśmiennictwie z rozlicznych prac swoich historycznych. Co się zaś tyczy rodzaju tego dzieła, oraz czasu wychodzenia zeszytów i pręnumeraty, już o tem szczegółową udzielił mi wiadomość. Inne wydawnictwa także postępują, będąc albo na prasach drukarskich, albo w planie. Do tych ostatnich należy i wydawnictwo dzieł Mickiewicza. O ile wszakże ten plan się powiedzie i jak, niewiemy, chociaż życzymy mu powodzenia. —

Gazeta Rolnicza wychodząca przy Gazecie Codziennej, a raczej p. Gregorowicz, podniósł w niej w tych dniach kwestyę co do stronności Gazety Warszawskiej objawionem w sprawozdaniu jej o machinach i narzędziach rolniczych znajdujących się na tegorocznej wystawie przemysłowej. O ile kwestya ta jest ważną i tyle sprawiedliwą i zasługującą na poparcie. Nic tak bowiem nie rozwija i nie nadaje popędu każdemu bez wyjątku przedsiębiorstwu jak współzawodnictwo; bez konkurencyi bowiem, w żadnej gałęzi postąpić nie można. Zabijanie więc współzawodnika i to najniesprawiedliwiej, a wynoszenie jednej strony, dla nikogo nie może być korzystnem i usuwając z pola działań konkurencyę, kładzie raz na zawsze nieprzebytą wszelkiemu rozwojowi

Przyjechali od 4 do 5 sierpnia.

HOTEL POLLERA: Dietrich Filip kupiec z Opatowa. Szymanowski Władysław z Wiednia. Wollroff B. z Wrocławia. Kinnert Leopold z Czech. Horowicz Dawid z Marienbadu. Winternantel Rudolf. Urbainczyk Paweł z Prus. Paliszewski Leon z Poznania. Szeleszy Władysław z Polski. Fogy Karol z Oświęcimia. Szeleszy Władysław, Karoly B. Tomory Anastazy z Grafenberga.

KOLEJ ŻELAZNA
Pociągi osobowe odchodzą z Krakowa:
Do Dębicy o godzinie 12tej min. 15 po południu.
Do Wieliczki o godzinie 6tej min. 30 z rana.

Inseraty.

[767] Do księgarni JÓZEFA CZECHA w Krakowie
nadeszły i są do nabycia następujące nowe dzieła:
AUTORKA w Imię Boże (G. z Güntherów Puszy) Małe a prawdziwe opowiadania 12o Wilno 1857.

MACHCZYŃSKI Ed. Stefan. Han Akmet powieść Kaukaska—Jancaz 12o Warszawa 1857.
MIZKOWSKI Julian. Maski i Maaoha obrazek 12o Warszawa 1857.
POL Wincenty. Poezye 4 t. (tom I. Pamiętniki B. Winnickiego, tom II Mohort, tom III Drobne Poezye, tom IV Wit Stwos. 8o Wiedeń 1857.

WROTNOWSKI Antoni. O przedawnieniu podług kodeksu cywilnego w Królestwie Polskim obowiązującego, traktat V Marcada adwokata przy sądzie kasacyjnym w Parcy.

ZAKŁAD NAUKOWY pod zarządkiem Towarzystwa Jezusowego w Tarnopolu.

Na mocy wysokiego zezwolenia c. k. Ministeryum, otworzyło Towarzystwo Jezusowe w Tarnopolu zakład naukowy dla młodzieży wyższych stanów, usiłując przez religijne wychowanie i naukowe wykształcenie uczynić ją na przyszłość użyteczną dla rodziny, kościoła i kraju.

Urządzenie Zakładu.
W przeciągu ośmiu lat, odpowiadających tyłu klasom niższego i wyższego gimnazjum, będzie się udzielać prócz przedmiotów szkolnych język polski i angielski dla tych tylko uczniów, którzy w języku francuzkim już dokładny postęp zrobili.

Naukę sztuk pięknych, jakoto: muzyki, rysunków, kaligrafii, również sztuk gimnastycznych: fechtunków, tańców itp., mogą także pobierać uczniowie według życzenia rodziców.
Prace naukowe tak są innymi zatrudnieniami jakoteż przyzwyczajają i potrzebny odpoczynkiem przepłatają; żęby przy rozwijaniu się umysłowym siły też ciała stosowny wzrost brały.

Warunki przyjęcia.
1. Rok 9ty skończony, a 13ty nie przekroczony: co ma być motywką udowodnioną.
2. Dostateczne usposobienie ucznia, ażeby przynajmniej pierwszą klasę łacińską mógł zacząć z korzyścią.

Wyprawa.
Suknie: Chęć oszczędzić wydatków rodzicom i oraz zapobiec niepotrzebnej próżności ze strony dzieci, przepisano są suknie jednostajne dla wszystkich, które dla tychże przyczyn w pracowniach od zakładu wskazanych najdośćniej sporządzane być mogą; są zaś następujące: surdutów lekkich 3, watowany 1; peleryna od deszczu 1; kamizolek lekkich 3, zimowa 1; spodni sukniennych par 3, lekkich par 3; krawatek lub chustek na szyję 3, szalik zimowy 1; kaszkiet zimowy 1, letni 1.

tka lub miotełka do sukien, szczoteczka do zębów, lusterko. Toaletek na klucz zamykanych nie przyjmuje się.

Pragnący umieścić swe dzieci w tym zakładzie, raczą się zgłosić listami frankowanymi „do Dyrekcji zakładu naukowego Towarzystwa Jezusowego w Tarnopolu.”

Aloizy Schwarz w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod Liczbą 225 i 226.

Mając sobie poruczony w komisie skład skór rozmaitego gatunku używanych do wyrobów szewskich, introligatorskich, kapelusznich, siodlarskich, rymarskich itp. sprzedaje takowe według stałego cenowskazu fabrycznego, hurtem lub częściowo.

Przy ulicy Grodzkiej w domu Wgo Jerzego Goebbla pod znakiem ŻŁOTEGO FORTEPIANU otwartym został SKŁAD FORTEPIANÓW

wiedeńskich, najlepszych i z ustaloną już opinią fabrykantów.
Gdy zaś rzecz taka jak fortepian kupowany raz na jakiś już przeciąg czasu, winien być dobrym nie tylko co do tonu, ale i pewnym co do swęj budowy, aby po kilku latach a nawet i wczesniej czasem nie uległ częściowemu lub całkowitemu zrujnowaniu, przeto Administracya Zakładu otwierając tenże, starała się wejść w stosunki z takimi fabrykantami, którzy instrumenta powszechnie są znane za jedne z najlepszych i najpewniejszych i dla tego jest w stanie kupującemu udzielić kilkoletnie pisemne zapewnienie, że w razie okazania się jakiejś wczesniej rujnacji będącej wynikiem złego wyrobu, fortepian nadzwyczajny i przez Administracyę przyjętym będzie. Kupujący i to ma jeszcze korzyść zapewnioną, że w jakikolwiek okoliczności zmuszającej właściciela do pozbycia instrumentu, tenże po odraconiu bardzo małego procentu przyjętym napowrót zostanie. Wszelkie fortepiana stare w zamian się przyjmują.

W drukarni (2-10) J. CZECHA w Krakowie wyszedł KALENDARZ KRAKOWSKI na rok 1858 wydanie Jozefa CZECHA

zawierający w sobie następujące przedmioty:
1. Historia Kalendarza.
2. Kalendarz polski, ruski i żydowski.
3. Nabożeństwa w kościołach krakowskich.
4. Zaświadczenia o świętym i księżyca, oraz lunacye.
5. Tablica wschodu i zachodu słońca na południk krakowski wyrachowana.

Znany (2-12) HOTEL DU NORD w Poznaniu przy placu WILHELMOWSKIM, polecam szanownej Publiczności łaskawym względem. J. H. Dietkowski w Poznaniu właściciel Hotelu.

W druku (2-10) CYRK RENZA z Wiednia i Berlina.

Ostatnie przedstawienie niezawodnie w niedzielę dnia 9go sierpnia.
We czwartek 6 sierpnia 1857
Igrzyska chińskie, czyli uroczystości w Pekinie, wielka scena akrobacyjna wykonana przez członków towarzystwa. — La haute école de longue guide avec les chevaux Mac-Donald étalon tranké et la jument arabe Arabeska monté par E. Renz. — Jeu de barre, grande scene équestre par les Dames: Mad. Renz, Mlle Adeline et Mad. Tourniare.
Początek o godz. 7. Koniec o godz. 9. Jutro wielkie przedstawienie.
E. Renz dyrektor.

Od Ekspedycji.
Na dniu 5 b. m. i r. wysłano Dodatek Miesięczny z lipca na następujące stacye pocztowe:
Kulikowa, Komarna, Kęty, Klosterburga, Krzeszowice, Kamionki Strumiłowej, Krosna, Krościenka, Krzeszowa, Kopycynie Krzywice, Kalwaryi, Kotłomy — Łańcuta, Łaska, — Leżajska, Lwowa. — Myślenie, Maryampola, Miela, Mikulic, Mościsk. — Niżniowa, Nadworny. Nowy Targ, Niska, Nowego Sączu — Oltyni, Obertyna, Olisanicy, Oświęcimska. — Preszburga, Pragi, Podhajec, Podhorzec, Pilzna, Przeworska, Przemysla. — Rzymu, Rymanowa, Radziechowa, Rozdół, Radomyśla, Rohatyna, Radymna, Rawy ruskiej, Rudek, Rzeszowa. — Skataru, Soretu, Sądowej Wiśni, Suchy, Sienjawy, Suchawy, Skały, Szechiń, Strya, Sambora, Stanisławowa, Sanoka, Sędziszowa, Sokala. — Tuchowa, Tlustych, Trębowli, Tarnopola, Tarpowa. — Wadowie, Wieliczki, Wiednia. — Zywca, Zbaraża, Zółkwi, Złoczowa, Żorawna, Zaleszczyk, Zatora, Zborowa.

SPÓSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE. Table with columns for date, temperature, wind direction, and other meteorological data.